

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії **Олександр ШПЕТНИЙ**, 1995 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2017 році ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» за спеціальністю «Дизайн» й отримав кваліфікацію бакалавр з дизайну, дизайнер.

У 2019 році закінчив ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» отримав кваліфікацію магістра з дизайну, викладача закладів вищої освіти.

У 2024 році у ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» закінчив спеціальність «Переклад» та отримав кваліфікацію магістра, філолога, перекладача, викладача (англійська мова).

У 2022 році був зарахований до аспірантури ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки.

З 2025 року працює асистентом кафедри дизайну і медіавиробництва у ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», МОН України.

Виконав акредитовану освітньо-наукову програму з галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка, за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом № 69-ОД Вченої ради ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (м. Лубни, Полтавської обл.) від «24» квітня 2026 року № 10, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – **Світлани ШЕХАВЦОВОЇ**, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри педагогіки, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»;

Рецензентів –

Ольги КОСТЮК, кандидата філософських наук, доцента, завідувача кафедри дизайну і медіавиробництва, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»;

Вікторії ШВИРКИ, кандидата педагогічних наук, доцента, доцента кафедри педагогіки, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Офіційних опонентів –

Вікторії ЖЕЛАНОВОЇ, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри освітології та психолого-педагогічних наук, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка;

Миколи РЯБЧИКОВА, доктора технічних наук, професора, професора кафедри технологій легкої промисловості, Луцький національний технічний університет

на засіданні «24» червня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка **Олександру Шпетному** на підставі публічного захисту дисертації «Художньо-проектна компетентність фахівців з графічного дизайну: особливості формування у закладах вищої освіти в процесі фахової підготовки» за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки.

Дисертацію виконано в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (м. Лубни Полтавської обл.), Міністерство освіти і науки України.

Науковий керівник – **Ірина МИГОВИЧ**, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису згідно вимог пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Здобувач має 17 публікацій, зокрема: 6 статей у наукових фахових виданнях України (одна у співавторстві), 10 – у матеріалах збірників апробаційного характеру та 1 навчально-методичний посібник, серед них:

1. **Шпетний О. І.** Методи формування художньо-проектної компетентності майбутніх дизайнерів-графіків. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2024. Вип. 77, т. 3. С. 303–308. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/77-3-41>

2. **Шпетний О. І.** Стратегія формування художньо-проектної компетентності у практиці підготовки дизайнера. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2024. № 5 (364). С.15–21. DOI 10.12958/2227-2844-2024-5(364)-15-21

3. **Шпетний О. І.** Дизайн як філософське явище: естетичні та функціональні аспекти в соціокультурному просторі. *Наукові записки. Сер. Педагогічні науки*. Ужгород-Кропивницький : Код, 2025. Вип. 12. С. 172–176. DOI: https://doi.org/10.59694/ped_sciences.2025.12.172

4. Мигович І. В., **Шпетний О. І.** Міжнародна практика підготовки фахівців з дизайну: аналіз тенденцій та актуальних викликів. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. (17). DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.15381025>. <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/922>

5. **Шпетний О. І.** Компетентнісна парадигма дизайнерської освіти в наукових підходах та освітніх ініціативах. *Наукові інновації та передові технології*. 2026. № 2 (54). С. 2144–2158. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-2\(54\)-2144-2157](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-2(54)-2144-2157).

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

Вікторія ЖЕЛАНОВА, офіційний опонент, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка:

1. На нашу думку, у дефініції базового поняття дослідження, структурі художньо-проектної компетентності фахівців з графічного дизайну та відповідно критеріальному апарату дослідження, дисертанту варто було б звернути увагу на мотиваційно-ціннісні аспекти досліджуваного феномену.

2. Вважаємо, що в роботі бажано було б більш детально розкрити логіку створення творчо зорієнтованого освітнього середовища сучасного університету.

3. На наш погляд, дисертанту варто було проаналізувати і визначити потенціал освітніх компонентів для здобувачів спеціальності 022 «Дизайн» (за освітньою програмою «Графічний дизайн») у контексті формування художньо-проектної компетентності фахівців з графічного дизайну.

4. Запропоновані здобувачем критерії та показники оцінювання сформованості художньо-проектної компетентності (наприклад, композиційна цілісність, колористичне вирішення) є дещо узагальненими. Доцільно було б конкретизувати їх специфічними для графічного дизайну якісними дескрипторами, а саме: шрифтовою культурою (типографікою), архітектонікою макета та адаптивністю проєктних рішень.

5. У дисертації ґрунтовно проаналізовано розвиток академічних художніх навичок майбутніх фахівців. Водночас викликає інтерес питання про те, як саме автор пропонує вирішувати проблему балансу між традиційними «ручними» художніми техніками (ескізування, рисунок) та суто цифровим проектуванням на різних етапах навчання.

Микола РЯБЧИКОВ, офіційний опонент, доктор технічних наук, професор, професор кафедри технологій легкої промисловості, Луцький національний технічний університет:

1. У вступі доцільно було б чіткіше окреслити вплив сформованості художньо-проектної компетентності на професійну мобільність і конкурентоспроможність майбутніх дизайнерів в умовах сучасного міжнародного ринку праці.

2. Потребує більш ґрунтовного висвітлення питання інтеграції цифрових технологій у процес формування художньо-проектної компетентності, а також можливостей адаптації запропонованих педагогічних умов до різних освітніх програм підготовки дизайнерів.

3. Перспективним видається розширення аналізу зарубіжного досвіду професійної підготовки дизайнерів з урахуванням актуальних тенденцій розвитку креативних індустрій та трансформацій сучасної дизайн-освіти.

4. Бажаним є більш послідовне унормування термінологічного апарату дослідження, зокрема щодо співвідношення понять «художньо-проектна компетентність», «художньо-

творча компетентність» та інших дотичних дефініцій, що сприятиме уникненню смислових перетинів і підвищить концептуальну цілісність роботи.

Ольга КОСТЮК, рецензент, кандидат філософських наук, доцент, завідувач кафедри дизайну і медіавиробництва, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»:

1. У роботі можна було б дещо розширити представлення сучасних зарубіжних досліджень у галузі дизайн-освіти з метою подальшого посилення міжнародного контексту дослідження.

2. У вступі та додатках дисертації окреслено використання AI-інструментів (MidJourney, DALL·E тощо) як допоміжних засобів у дизайнерській діяльності. Водночас методичні засади їх інтеграції у процес формування художньо-проектної компетентності майбутніх дизайнерів висвітлено недостатньо розгорнуто, хоча цей напрям набуває особливої актуальності в умовах сучасної цифрової трансформації дизайн-освіти.

3. При оцінюванні результатів художньо-проектної діяльності майбутніх графічних дизайнерів автору, на наш погляд, доцільно було б дещо більше акцентувати увагу на такому показнику, як комунікативна ефективність розробленого візуального продукту, адже графічний дизайн має не лише естетичну, але й чітку утилітарно-інформаційну функцію.

Вікторія ШВИРКА, рецензент, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»:

1. У підрозділі 1.2 автор обґрунтовує структуру художньо-проектної компетентності як інтегративної якості. Проте було б доцільно чіткіше розмежувати сутнісні характеристики «художньої» та «проектної» складових саме в аспекті їх автономного функціонування перед етапом міждисциплінарної інтеграції. Це дозволило б глибше зрозуміти механізм їхньої взаємодії при створенні цілісного дизайн-продукту.

2. У другому розділі описано проектні сесії з університетськими лабораторіями та локальними бізнесами. Робота виграла б, якби автор додатково роз'яснив критерії відбору цих клієнтів: за якими параметрами визначалася доцільність співпраці з конкретним бізнесом для досягнення визначених навчальних результатів бакалаврів.

3. У додатках представлено патенти автора на корисні моделі та зразки реалізованих проектів (додатки Б1, Б2). Цей унікальний досвід міг би отримати глибше теоретичне осмислення в першому розділі як приклад формування інноваційної складової художньо-проектної компетентності.

Результати відкритого голосування:

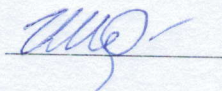
«За» 5 членів ради,

«Проти» немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ID 13663 присуджує Олександрові ШПЕТНОМУ ступінь доктора філософії з галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка, за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Болова разової спеціалізованої вченої ради

Світлана ШЕХАВЦОВА

Мені засвідчую
Олена КАРАМАН